

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 360 – май 2019

Селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември 2018 година

Към 1^{-ви} ноември 2018 година говедата са 526.5 хил. броя, което е с 2.5% по-малко спрямо 2017 година, а овцете са 1 350.0 хил. броя – с 2.5% повече. Общо кравите намаляват с 2.3%. Млечните крави намаляват със 7.1% до 234.0 хил. броя, а кравите, използвани за производство на месо се увеличават (+10.5%). Увеличава се броят на овцете майки при месодайните породи и достига до 131.5 хил. броя. Незначително намалява броят на млечните овце майки (-0.4%) и към 1^{-ви} ноември 2018 г. те са 998.4 хил. броя. По-съществено е увеличението при биволиците (+18.2%) и козите майки (+4.7%) спрямо 2017 година. Общият брой на козите се увеличава с 5.7% и към 1^{-ви} ноември 2018 година те са 271.7 хил. броя. Свинете са 654.5 хил. броя, което е с 10.4% повече. През годината са заклани 1 181 хил. броя свине – с 5.8% повече спрямо 2017 година. Отчита се увеличение с 12.6% на разплодните женски свине над 50 кг.

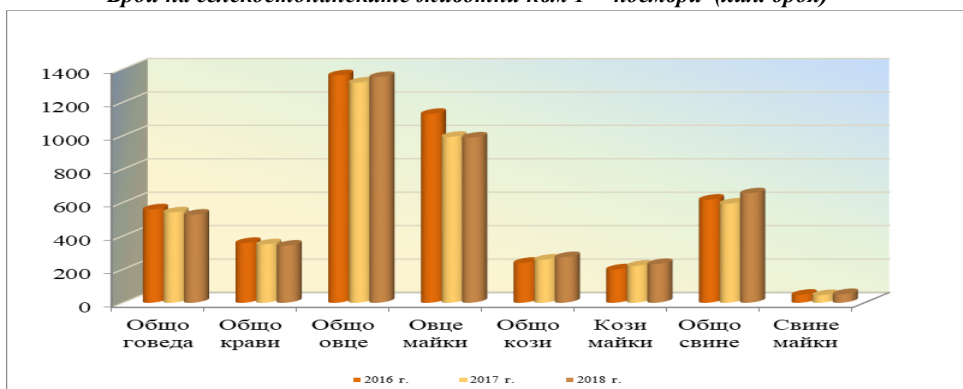
Средният брой на отглежданите животни в стопанствата се увеличава в резултат на намаляването на броя на стопанствата при всички видове животни. Увеличават се стопанствата, в които се отглеждат 100 и повече млечни крави (+5.8%), а намаляват с 4.3% стопанствата с 50 до 99 млечни крави. Стопанствата с над 100 овце майки се увеличават с 2.9% и в тях се отглеждат 73.1% от овцете майки, а стопанствата с над 100 кози майки са повече с 49.0%.

Общо добитото мляко в стопанствата през 2018 г. е 1 025 200 тона, от които 898 774 тона краве, 71 536 тона овче, 11 753 тона биволско и 43 137 тона козе мляко.

През изследвания период от животновъдните стопанства са продадени живи или са заклани около 2.212 млн. броя животни, което е с 1.6% по-малко в сравнение с предходната година.

Графика 1

Брой на селскостопанските животни към 1^{-ви} ноември (хил. броя)

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември“

Таблица 1

Брой на стопанствата и животните в България към 1^{-ви} ноември 2018 г.

Показатели	Говеда общо	Крави общо	Биволи общо	Биволици	Свине общо	Свине майки	Овце общо	Овце майки	Кози общо	Кози майки
Животни (хил. бр.)	526.5	340.8	15.6	10.3	654.5	51.5	1 350.0	1 119.9	271.7	231.2
Изменение 2018/2017	-2.5%	-2.3%	21.9%	18.4%	10.4%	15.2%	2.5%	2.1%	5.7%	4.7%
Стопанства (хил. бр.)	27.2	25.6	0.4	0.3	6.5	0.7	21.7	21.6	12.1	11.8
Изменение 2018/2017	-16.8%	-15.5%	0.0%	0.0%	-19.8%	-22.2%	-21.4%	-21.2%	-17.1%	-19.2%
Среден брой животни в стопанство	19.4	13.3	39.0	34.3	100.7	73.6	62.2	51.8	22.5	19.6
Изменение 2018/2017	17.2%	15.7%	21.9%	18.4%	37.5%	48.1%	30.4%	29.6%	27.6%	29.6%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември 2018 година“

Резултати и анализи

Таблица 2

Разпределение на женските животни по стопанства в България към 1^{-ви} ноември 2018 г.

Брой животни в стопанство	Млечни крави		Биволици		Заплодени овце и дзвизки		Заплодени кози майки и млади кози, заплодени за първи път		Женски свине за разплод над 50 кг	
	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни
1 - 9	77.3%	10.3%	31.5%	2.4%	47.2%	3.7%	73.9%	12.5%	79.9%	1.9%
10 и повече	22.7%	89.7%	68.5%	97.6%	52.8%	96.3%	26.1%	87.5%	20.1%	98.1%
Общо	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември 2018 година“

Таблица 3

Разпределение на млечните крави според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2018 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Млечни крави	
	(брой)	Изменение 2018/2017	(хил.бр.)	Изменение 2018/2017
1 - 2	13 216	-17.7%	15.4	-23.8%
3 - 9	1 869	-37.4%	8.6	-38.1%
10 - 19	1 312	-24.6%	17.6	-25.1%
20 - 49	1 939	-10.4%	61.5	-9.3%
50 - 99	796	-4.3%	52.9	-2.8%
100 и повече	382	5.8%	78.0	8.0%
Общо	19 514	-19.2%	234.0	-7.1%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември“

Таблица 5

Разпределение на заплодените овце и дзвизки според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2018 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Заплодени овце и дзвизки	
	(брой)	Изменение 2018/2017	(хил.бр.)	Изменение 2018/2017
1 - 9	10 180	-30.2%	43.4	-25.8%
10-19	2 870	-16.3%	36.1	-18.7%
20-49	2 239	-24.7%	69.3	-24.8%
50-99	2 419	-12.3%	165.5	-11.4%
100-299	3 271	-0.3%	559.2	5.7%
300 и повече	609	24.3%	296.5	23.9%
Общо	21 588	-21.5%	1 170.0	1.7%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември“

Таблица 7

Разпределение на женските свине за разплод над 50 кг според броя на отглежданите животни към 01.11.2018 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Женски свине за разплод над 50 кг	
	(брой)	Изменение 2018/2017	(хил.бр.)	Изменение 2018/2017
1 - 2	433	-20.3%	0.5	-37.5%
3 - 9	157	-32.3%	0.7	-41.7%
10 - 49	62	29.2%	1.4	27.3%
50 - 199	41	17.1%	4.0	11.1%
200 и повече	45	12.5%	63.3	14.3%
Общо	738	-17.8%	69.9	12.6%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември“

Статистическа тайна

За да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от получените данни не са публикувани и са включени в обобщаваща позиция. Това са случаите, когато:

- » Има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория;
- » Едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Таблица 4

Разпределение на биволиците според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2018 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Биволици	
	(брой)	Изменение 2018/2017	(брой)	Изменение 2018/2017
1-2	72	-28.7%	92	-24.0%
3-9	34	-27.7%	160	-41.2%
10-19	116	24.7%	1 474	23.9%
20-99	89	4.7%	4 316	5.9%
100 и повече	25	66.7%	4 267	39.3%
Общо	336	-1.5%	10 309	18.2%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември“

Таблица 6

Разпределение на заплодените кози според броя на отглежданите животни към 01.11.2018 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Заплодени кози майки и млади кози, заплодени за първи път	
	(брой)	Изменение 2018/2017	(хил.бр.)	Изменение 2018/2017
1 - 9	8 747	-22.4%	29.9	-17.9%
10 - 19	903	-19.3%	12.0	-17.8%
20 - 49	850	-21.1%	26.6	-13.1%
50 - 99	541	-12.3%	38.3	-12.6%
100 и повече	803	49.0%	133.1	23.9%
Общо	11 844	-19.0%	239.9	3.0%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември“

Изследване на животновъдните стопанства

Целта на изследването е да се определи броят на животните, налични към 01.11.2018 г., произведеното мляко и реализираните животни за периода от 01.11.2017 г. до 31.10.2018 г. Изследват се следните видове животни: говеда, биволи, свине, овце и кози.

Използваните дефиниции и изследваните категории животни са в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) №1165/2008.

Списъкът за анкетиране обхваща 9 664 стопанства с животни, от които 2 803 стопанства са определени с извадка, а 6 681 стопанства са анкетираны изчерпателно. Стопанствата за анкетиране са определени на база на резултатите от проведеното преброяване на земеделските стопанства през 2010 г. Допълнително са анкетираны и нови стопанства, за откриването на които са използвани административни източници, напр. от регистъра на земеделските стопани по Наредба 3/1999 г. и др.

От анкетираните стопанства 4 661 са с говеда, 222 – с биволи, 735 – със свине, 4 491 – с овце и 1 918 – с кози. Специализираните стопанства, в които се отглеждат животни само от един вид, са 6 126, а останалите стопанства са смесени и в тях се отглеждат повече от един вид животни.

Резултатите от проведеното изследване са представителни на ниво 6 статистически района (NUTS2).

Въпросникът обхваща следните теми: административна информация за стопанството, юридически статут, налични животни по видове и категории, производство и реализация на мляко и животни за клане и продажба на живи животни.

Анкетата е реализирана от експерти и служители в областните дирекции „Земеделие“.

Таблица 8

**Производство на мляко в страната за периода
01.11.2017 г. – 31.10.2018 г. (хил. литри)**

Райони	Краве	Биволско	Овче	Козе	Мляко общо
Северозападен	122 789	2 945	10 209	8 233	144 176
Северен централен	131 594	1 088	6 796	6 287	145 765
Североизточен	145 803	964	7 906	5 288	159 961
Югоизточен	179 042	2 241	15 415	6 393	203 091
Югозападен	60 152	756	11 275	9 557	81 740
Южен централен	233 216	3 395	17 516	6 163	260 290
България	872 596	11 389	69 117	41 921	995 023
Относителен дял	87.7%	1.1%	6.9%	4.2%	100.0%
Изменение 2018/2017	-7.2%	13.3%	3.1%	-0.9%	-6.1%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември 2018 година“

Таблица 9

Реализация на животни (предадени в кланици, заклани в стопанствата и продадени на посредници) за периода 01.11.2016 г. – 31.10.2018 г. (хил. броя)

Райони	Говеда и биволи	Овце	Кози	Свини	Общо
Северозападен	16	60	20	26	122
Северен централен	18	84	22	338	462
Североизточен	18	108	16	410	552
Югоизточен	34	198	34	261	527
Югозападен	15	131	36	16	198
Южен централен	47	176	21	107	351
България	148	757	149	1 158	2 212
Изменение 2018/2017	-3.9%	-6.7%	-21.2%	5.8%	-1.6%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември 2018 година“

Таблица 10

Разпределение на животните и стопанствата към 1^{ви} ноември 2018 г. по райони (NUTS 2)

Райони (NUTS2)	Млечни краве			Други краве			Общо говеда		
	Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни	
		(брой)	(%)		(брой)	(%)		(брой)	(%)
Северозападен	2 211	36 585	15.6%	348	5 342	5.0%	2 592	62 608	11.9%
Северен централен	1 410	33 310	14.2%	108	2 385	2.2%	1 669	57 482	10.9%
Североизточен	1 736	34 083	14.6%	423	4 736	4.5%	2 278	66 776	12.7%
Югоизточен	1 913	45 209	19.3%	948	20 264	19.0%	3 175	101 622	19.3%
Югозападен	3 436	17 355	7.4%	1 162	28 978	27.1%	4 553	72 614	13.8%
Южен централен	8 808	67 513	28.9%	3 676	45 058	42.2%	12 965	165 389	31.4%
България	19 514	234 055	100.0%	6 665	106 763	100.0%	27 232	526 491	100.0%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември 2018 година“

Таблица 10 – Продължение

Разпределение на животните и стопанствата към 1^{ви} ноември 2018 г. по райони (NUTS 2)

Райони (NUTS2)	Овце майки			Общо овце			Кози майки			Общо кози		
	Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни	
		(брой)	(%)		(брой)	(%)		(брой)	(брой)		(%)	(брой)
Северозападен	2 773	109 596	9.8%	2 773	126 778	9.4%	2 592	34 244	14.8%	2 596	39 857	14.7%
Северен централен	3 511	104 367	9.3%	3 512	120 578	8.9%	1 001	24 373	10.5%	1 002	27 240	10.0%
Североизточен	2 976	160 955	14.4%	3 085	212 461	15.7%	1 253	23 581	10.2%	1 371	28 970	10.7%
Югоизточен	2 460	249 731	22.3%	2 461	300 454	22.3%	1 500	37 274	16.1%	1 622	43 269	15.9%
Югозападен	5 266	211 588	18.9%	5 266	255 468	18.9%	4 067	71 899	31.1%	4 083	88 091	32.4%
Южен централен	4 599	283 648	25.3%	4 601	334 294	24.8%	1 399	39 879	17.3%	1 405	44 307	16.3%
България	21 585	1 119 885	100.0%	21 698	1 350 033	100.0%	11 812	231 250	100.0%	12 079	271 734	100.0%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември 2018 година“

Таблица 10 – Продължение и край

Разпределение на животните и стопанствата към 1^{ви} ноември 2018 г. по райони (NUTS 2)

Райони (NUTS 2)	Биволици			Общо биволи			Основни свине майки			Общо свине		
	Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни		Стопанства (брой)	Животни	
		(брой)	(%)		(брой)	(%)		(брой)	(брой)		(%)	(брой)
Северозападен	148	2 945	28.6%	152	4 486	28.7%	109	2 578	5.0%	1 395	27 002	4.1%
Северен централен	20	850	8.2%	22	1 398	8.9%	104	14 192	27.6%	409	197 551	30.2%
Североизточен	29	789	7.6%	31	1 136	7.3%	106	13 321	25.9%	1 006	219 593	33.6%
Югоизточен	32	2 347	22.8%	34	3 423	21.9%	145	12 637	24.5%	694	139 322	21.3%
Югозападен	42	855	8.3%	46	1 562	10.0%	134	1 367	2.6%	2 438	15 943	2.4%
Южен централен	64	2 523	24.5%	72	3 620	23.2%	97	7 392	14.4%	610	55 143	8.4%
България	335	10 309	100.0%	357	15 625	100.0%	695	51 486	100.0%	6 552	654 554	100.0%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември 2018 година“

Разпределение на броя на животните по категории

Категории животни	1 ^{-ви} ноември 2017 г.	1 ^{-ви} ноември 2018 г.	Изменение 2018/2017
ОБЩО ГОВЕДА	540 115	526 491	-2.5%
Общо телета под 1 година	107 623	105 387	-2.1%
в т.ч. телета за угодяване под 1 година	23 091	24 981	8.2%
в т.ч. други мъжки телета под 1 година	34 387	32 379	-5.8%
в т.ч. други женски телета под 1 година	50 145	48 027	-4.2%
Мъжки животни от 1 до 2 години	10 681	12 774	19.6%
Юници за угодяване от 1 до 2 години	6 548	7 466	14.0%
Юници за разплод от 1 до 2 години	38 149	36 988	-3.0%
Бици и волове на 2 години и повече	6 425	5 523	-14.1%
Юници за угодяване на 2 год. и повече	1 722	2 554	48.4%
Юници за разплод на 2 год. и повече	20 276	14 981	-26.1%
Общо крави на 2 години и повече	348 691	340 818	-2.3%
в т.ч. млечни крави	252 056	234 055	-7.1%
в т.ч. други крави	96 635	106 763	10.5%
ОБЩО БИВОЛИ	12 809	15 625	22.0%
Биволици	8 720	10 309	18.2%
Малакини на 1 година и повече	1 340	1 788	33.4%
Мъжки на 1 година и повече	654	768	17.4%
Малачета и малакини под 1 година	2 095	2 760	31.7%
ОБЩО ОВЦЕ	1 316 784	1 350 033	2.5%
Млечни овце майки	992 069	988 385	-0.4%
Други овце майки	104 324	131 500	26.0%
Овце майки общо	1 096 393	1 119 885	2.1%
Заплодени дзвизки	54 161	50 096	-7.5%
Кочове (вкл. млади)	33 120	34 712	4.8%
Други овце	133 110	145 340	9.2%
ОБЩО КОЗИ	256 967	271 734	5.7%
Кози майки	220 866	231 250	4.7%
Млади кози, заплодени за първи път	11 904	8 631	-27.5%
Ярета	15 025	23 136	54.0%
Пръчове (вкл. млади)	9 172	8 717	-5.0%
ОБЩО СВИНЕ	593 154	654 554	10.4%
Прасенца до 20 кг	133 230	152 465	14.4%
Прасенца от 20 до 50 кг	141 175	154 179	9.2%
Прасета за угодяване от 50 до 80 кг	125 018	131 063	4.8%
Прасета за угодяване от 80 до 110 кг	121 723	137 813	13.2%
Прасета за угодяване над 110 кг	8 846	7 922	-10.4%
Нерези	1 006	1 125	11.8%
Основни свине майки	44 728	51 486	15.1%
в т.ч. заплодени свине майки	28 134	32 602	15.9%
в т.ч. други свине майки	16 594	18 884	13.8%
Свине, заплодени за първи път	10 582	10 375	-2.0%
Млади незаплождани свине над 50 кг	6 846	8 126	18.7%
Общо разплодни женски свине над 50 кг	62 156	69 987	12.6%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“ – анкета „Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември“

Районите, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS2), съгласно Регламент (ЕО) №31/2011. Районите, които образуват ниво 2 (NUTS2), са както следва: **Северозападен** – Видин, Враца, Монтана, Ловеч и Плевен; **Северен централен** – Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра; **Североизточен** – Варна, Добрич, Търговище и Шумен; **Югоизточен** – Бургас, Сливен, Ямбол и Стара Загора; **Югозападен** – Благоевград, Кюстендил, Перник, София-столица и София; **Южен централен** – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.

Публикацията е приключена редакционно на 22 май 2019 г.

Редакция: МЗХГ, отдел „Агростатистика“

За повече информация: МЗХГ, отдел „Агростатистика“

E-mail: agrostat@mzh.government.bg

Интернет страница на МЗХГ-<http://www.mzh.government.bg>